

CẦN QUAN TÂM GIÁO DỤC VẬN ĐỘNG VIÊN TRẺ

Trương Anh Tuấn⁽¹⁾

Đào tạo và bồi dưỡng người tài nói chung và người tài trong lĩnh vực TDTT nói riêng là một trong những mục tiêu quan trọng được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm. Bởi lẽ người tài là vốn quý của quốc gia, góp phần tạo nên động lực phát triển đất nước, nâng cao vị thế của nước nhà trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Theo quan điểm của chúng tôi: tài năng thể thao là kết quả của sự phát triển cao nhất và thống nhất chặt chẽ giữa năng lực thể thao và các phẩm chất đạo đức, nhân cách của vận động viên (VĐV). Do vậy quá trình đào tạo và bồi dưỡng tài năng thể thao phải được tổ chức và thực hiện như một quá trình sư phạm thống nhất giữa sự phát triển các năng lực thể thao, năng lực trí tuệ và giáo dục các phẩm chất đạo đức, nhân cách cho VĐV. Đó là một quá trình chuẩn bị một cách có kế hoạch, hệ thống và lâu dài nhằm đáp ứng các yêu cầu xã hội đặt ra cho thể thao nước ta.

Trong thời gian qua, cùng với những thành tựu đạt được trong công cuộc đổi mới đất nước theo định hướng của Đảng, TDTT nước ta đã có bước phát triển toàn diện. TDTT góp phần tích cực nâng cao sức khỏe, giáo dục lối sống và từng bước góp phần làm phong phú đời sống văn hóa và tinh thần của nhân dân, đặc biệt, trong lĩnh vực thể thao thành tích cao chúng ta đã thu được những thành tích đáng khích lệ.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tích nói trên, những hiện tượng tiêu cực trong hoạt động thể thao vẫn còn khá nhiều. Nghiêm trọng nhất là xu hướng VĐV vi phạm Luật Doping ngày càng tăng, đáng tiếc lại xảy ra ở các môn thể thao có nhiều VĐV có trình độ châu lục và thế giới, đã giành được những thành tích xuất sắc như: Cử tạ, Thể dục thể hình, Đua thuyền, Vật, Điền kinh... Vi phạm Luật Doping không chỉ tổn hại đến sức khỏe và tính mạng của VĐV mà còn phá hủy tinh thần thể thao chân chính và đạo đức thể thao, làm mất đi sự công bằng trong thi đấu thể thao.

Những hiện tượng tiêu cực đã làm tổn thương tình cảm của số đông quần chúng mến mộ thể thao, làm dư luận xã hội bất bình, nghi ngờ về tính trung thực trong thi đấu thể thao của VĐV. Do vậy giáo dục đạo đức, nhân cách VĐV là yêu cầu, đòi hỏi bức xúc từ thực tiễn thể thao nước ta. Công tác giáo dục đạo đức cho VĐV, đặc biệt là các VĐV trẻ, cần được quan tâm đúng mức và cần được thực hiện một cách bài bản, có hiệu quả.

Giáo dục các phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho cán bộ, huấn luyện viên và VĐV thể thao là nội dung giáo dục được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, được khẳng định rõ trong nhiều văn kiện của Đảng và Nhà nước về TDTT.

Nghị quyết số 08-NQ/TW, ngày 1 tháng 12 năm 2012 của Bộ Chính trị (khóa XI) về *tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo sự phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020*, đã chỉ rõ: “tiêu cực trong thể thao, nhất là trong Bóng đá và thể thao thành tích cao còn nhiều” và nhấn mạnh: “coi trọng giáo dục đạo đức ý chí, lòng tự hào dân tộc cho vận động viên”... “kiên quyết đấu tranh khắc phục các hiện tượng tiêu cực trong thể thao, nhất là trong Bóng đá và trong các môn thể thao thành tích cao”.

Các văn kiện của Đảng và Nhà nước chỉ đạo việc tăng cường công tác giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức, nâng cao trình độ học vấn, tri thức văn hóa chung và tri thức chuyên môn cho VĐV theo chúng tôi có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, không chỉ mang ý nghĩa thời sự, đáp ứng yêu cầu của xã hội đối với TDTT mà còn có ý nghĩa chiến lược chỉ đạo công tác đào tạo, xây dựng đội ngũ cán bộ, huấn luyện viên, VĐV, trọng tài vững mạnh về chính trị, đạo đức và chuyên môn. Hình thành một tinh thần thể thao Việt nam giàu tính nhân văn và đậm đà bản sắc dân tộc; nâng cao vị thế của TDTT trong xã hội, để TDTT thực sự trở thành một bộ phận quan trọng của chính sách kinh tế - xã hội, nhằm bồi dưỡng và phát huy nhân tố con người.

⁽¹⁾ TS, Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương động viên các VĐV trẻ đang tập luyện tại Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Thực tế công tác đào tạo VĐV ở nước ta trong những năm qua tuy đã có nhiều tiến bộ đáng khích lệ nhưng cũng cho thấy nhiệm vụ giáo dục VĐV chưa được quan tâm đầy đủ và đúng mức, chưa được tiến hành một cách có kế hoạch và hệ thống như việc giải quyết các nhiệm vụ huấn luyện khác

Vì vậy, kiên quyết chống tiêu cực, đồng thời tìm ra các giải pháp hiệu quả để TDTT nước ta phát triển lành mạnh và vững chắc thực sự đã trở thành những đòi hỏi bức xúc của xã hội đối với công tác TDTT.

Trên tinh thần ấy, chúng tôi xin được trao đổi một số ý kiến về công tác giáo dục VĐV trẻ.

Các yêu cầu về giáo dục: Theo quan điểm của chúng tôi, việc giáo dục các phẩm chất nhân cách cho VĐV, đặc biệt là VĐV trẻ (trong tất cả các cơ sở đào tạo tài năng thể thao) cần đáp ứng các yêu cầu sau đây:

Một là, Phải đáp ứng được các yêu cầu về giáo dục thể hệ trẻ nước ta theo định hướng của Đảng và Nhà nước.

Điều này rất quan trọng, bởi lẽ các VĐV trẻ trước hết sẽ trở thành những công dân của nước CHXHCN Việt Nam, họ phải có nghĩa vụ đối với Tổ quốc, trách nhiệm đối với xã hội, đối với gia đình và đối với bản thân; họ phải có khả năng hoà nhập với cộng đồng, đồng thời họ cũng có quyền và cơ hội phát triển như mọi công dân khác. Vì vậy giáo dục VĐV không chỉ xuất phát từ mục đích của thể thao mà còn mang ý nghĩa nhân văn và xã hội sâu sắc. VĐV cần phải được phát triển toàn diện, đặc biệt là các giá trị tinh thần cao đẹp của dân tộc.

Hai là, Phải đáp ứng được các yêu cầu và đòi hỏi ngày càng cao của thể thao thành tích cao.

Thể thao thành tích cao đòi hỏi ngày càng cao đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng nhằm phát triển các năng lực thể thao, đặc biệt là năng lực trí tuệ và phẩm chất nhân cách của VĐV. Khoa học và thực tiễn bồi dưỡng và đào tạo tài năng thể thao đã chứng minh: chỉ những VĐV có năng khiếu phù hợp với yêu cầu của môn thể thao; thông minh, có nhân cách, phẩm chất chính trị và có ý chí cao mới vượt qua được những khó khăn, thách thức trong đời sống và hoạt động thể thao để thực hiện tốt nhất các yêu cầu, nhiệm vụ ngày càng cao trong tập luyện, thi đấu thể thao và thực hiện nghiêm túc các quy định của luật lệ thể thao.

Quá trình đào tạo và bồi dưỡng tài năng thể thao được diễn ra trong nhiều năm với các giai đoạn đào tạo khác nhau. Ở mỗi giai đoạn đào tạo có những yêu cầu, đặc điểm riêng và cần được giải quyết bằng các phương tiện, phương pháp phù hợp. Do vậy, vấn đề xác định nội dung giáo dục VĐV trong từng giai đoạn đào tạo có ý nghĩa đặc biệt quan trọng.

Nội dung giáo dục: Xuất phát từ đặc điểm lứa tuổi và đặc điểm chuyên môn của giai đoạn đào tạo thể thao trẻ, nội dung giáo dục VĐV trẻ cần tập trung vào một số điểm sau đây:

- Giáo dục lòng yêu thương, tôn trọng phẩm giá, nhân cách và giá trị lao động của con người, mà nền tảng là tình cảm yêu thương gia đình, quê hương, đất nước Việt Nam. Đây chính là cơ sở của các hành động hướng thiện, phù hợp với truyền thống văn hóa, tình cảm và đạo đức của dân tộc ta.

- Giáo dục tính văn hóa trong giao tiếp, ứng xử với thầy giáo, với huấn luyện viên, với bạn tập, với đối thủ thể thao...

- Giáo dục phong cách thể thao, ví dụ như: tư thế, tác phong, cách đi đứng, cách ra vào nơi thi đấu; thái độ và hành động ứng xử đối với khán giả, đối với trọng tài, đối thủ thể thao; thái độ và hành động lúc chiến thắng cũng như khi thất bại cần thể hiện được bản lĩnh và bản sắc văn hóa riêng.

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

- Giáo dục truyền thống của Thể thao Việt Nam, truyền thống thể thao của quê hương, của môn thể thao, của câu lạc bộ thể thao để hình thành lòng tự hào, phát triển hứng thú, kích thích sự say mê tập luyện của VĐV.

- Giáo dục tinh thần quý trọng lao động, tích cực và bền bỉ trong học tập và tập luyện, tinh thần độc lập và sáng tạo. Đây là cơ sở để VĐV vượt qua được những khó khăn và gian khổ trong học tập và rèn luyện, để giành được thắng lợi trong thi đấu.

- Giáo dục lối sống trong sạch, lành mạnh, tôn trọng kỉ luật. Hình thành nếp sống phù hợp với yêu cầu của thể thao như không dùng các chất kích thích, tôn trọng nội qui, qui tắc của thể thao và quy tắc đạo đức xã hội.

- Giáo dục các phẩm chất tâm lí chung và chuyên môn cần thiết cho môn thể thao như: lòng dũng cảm, tính trung thực, tinh thần quyết tâm trong tập luyện và thi đấu. Tôn trọng và chấp hành nghiêm túc các yêu cầu và quy định của luật lệ thi đấu...

Để thực hiện tốt, có hiệu quả các nội dung giáo dục, cần phải xây dựng kế hoạch giáo dục VĐV một cách khoa học, hệ thống, chặt chẽ và cần tổ chức thực hiện, kiểm tra đánh giá như kiểm tra, đánh giá kế hoạch huấn luyện.

Các thành phần và sự phối hợp các lực lượng giáo dục: Trước hết, cần xác định rõ các thành phần và các lực lượng giáo dục để có sự phối hợp chặt chẽ và có hiệu quả. Các lực lượng giáo dục gồm:

- Giáo dục viên (cán bộ chuyên trách công tác giáo dục - người trực tiếp tổ chức thực hiện và đánh giá kết quả giáo dục). Thực tế cho thấy hiện nay rất hiếm cơ sở đào tạo VĐV có loại hình cán bộ này;

- Huấn luyện viên;

- Giáo viên chủ nhiệm thuộc các trường phổ thông (nơi VĐV theo học);

- Tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Đội Thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh, đội thể thao;

- Cha, mẹ, người thân của VĐV.

Mục tiêu giáo dục: Đối với VĐV trẻ, mục tiêu giáo dục cần đạt được là hình thành thói quen, nếp sống hàng ngày: quan tâm đến bạn bè, tập thể, tự giác, độc lập trong sinh hoạt, học tập, tôn trọng kỉ luật...

Để đạt được mục tiêu đó, theo chúng tôi có thể áp dụng một số biện pháp:

- Xây dựng những qui định cụ thể về lối sống, sinh hoạt học tập và rèn luyện đạo đức cho VĐV.

- Tăng cường giáo dục VĐV thông qua các tác phẩm văn học; hình thành văn hóa và thói quen đọc, trao đổi với bạn tập, tập thể đội thể thao về nội dung các tác phẩm văn học.

- Tổ chức thăm quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, văn hóa của địa phương, đất nước; tham quan các cuộc thi đấu thể thao... Đây là biện pháp rất tốt để bồi dưỡng tình cảm nhân văn cho VĐV và giúp họ hiểu biết về lịch sử, văn hóa của đất nước, làm quen với môi trường hoạt động thi đấu thể thao.

- Đề ra các nhiệm vụ tập luyện đòi hỏi VĐV phải độc lập suy nghĩ và giải quyết nhằm phát huy tính độc lập, sáng tạo của VĐV. Tuyệt đối tôn trọng nhân cách VĐV, tôn trọng suy nghĩ và hành động của họ trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập và rèn luyện đạo đức. Tránh giáo dục theo lối áp đặt.

- Tích cực áp dụng các biện pháp khen thưởng và động viên kịp thời.

Tình cảm nhân ái chỉ được phát triển, chăm sóc và nuôi dưỡng bởi chính tình cảm yêu thương con người. Các hành động tốt đẹp bao giờ cũng được hình thành bởi sự cảm nhận và trải nghiệm từ những hành động nhân văn trước đó.

Do vậy, yêu cầu về nhân cách, đạo đức và tri thức là yêu cầu đầu tiên và rất nghiêm ngặt đối với huấn luyện viên và các cán bộ giáo dục. Chúng tôi không coi đó là tấm gương cho VĐV noi theo mà chỉ coi đó là một điều kiện tiên quyết trong việc đảm bảo cho kết quả giáo dục. Bởi mục đích của chúng ta là bồi dưỡng và phát triển các phẩm chất nhân cách cho các tài năng thể thao Việt Nam. Những con người trong tương lai sẽ làm rạng rỡ Tổ quốc Việt Nam, những người sẽ khẳng định vị thế và bản sắc văn hóa Việt Nam trên các đấu trường thể thao quốc tế.

1. Đặng Văn Dũng

Chúc mừng năm mới 2024

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

4. Gia Linh

06 sự kiện tiêu biểu năm 2023 của Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

8. Trương Quốc Uyên

Văn hóa thể chất trong các lễ hội mùa xuân ở Việt Nam

11. Nguyễn Văn Phúc

Phương hướng nhiệm vụ trọng tâm phát triển Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh năm 2024

13. Trần Trung

Định hướng hoạt động đào tạo và hợp tác quốc tế của Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh năm 2024

15. Đặng Văn Dũng; Đinh Quang Ngọc

Định hướng hoạt động khoa học và công nghệ của Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh năm 2024

19. Đặng Hoài An

Mục tiêu và định hướng công tác đào tạo vận động viên tại Trung tâm Đào tạo vận động viên Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh năm 2024

22. Trương Anh Tuấn

Cần quan tâm giáo dục vận động viên trẻ

25. Vũ Trọng Lợi

Đảm bảo chất lượng dịch vụ hàng đầu

BÀI BÁO KHOA HỌC

29. Đỗ Hữu Trường; Nguyễn Thị Thu Quyết; Nguyễn Thị Dung

Thực trạng phát triển các môn thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

35. Đinh Quang Ngọc

Tiêu chí đánh giá môi trường văn hóa và xây dựng môi trường văn hóa ở các cơ sở tập luyện thể thao tại Việt Nam

40. Lê Trí Trường; Phạm Tuấn Hiệp; Phạm Bá Dũng; Nguyễn Thúc Sinh; Ngô Thanh Huyền

Thực trạng và xu thế nghiên cứu về nhận dạng và phân tích chuyển động thể thao ở Việt Nam

44. Vũ Chung Thủy; Mai Thị Bích Ngọc

Giải pháp nâng cao chất lượng bài viết đăng trên Tạp chí Khoa học Đào tạo và Huấn luyện thể thao

49. Nguyễn Ngọc Minh

Thực trạng việc sử dụng trò chơi dân gian trong học phần Giáo dục thể chất tại Đại học Quốc gia Hà Nội

55. Nguyễn Lê Huy; Nguyễn Xuân Hoàng

Một số giải pháp tăng cường hợp tác với doanh nghiệp nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo cử nhân Thể dục thể thao chuyên ngành Golf Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

TIN TỨC - SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT

60. Đỗ Hữu Trường

Công đoàn Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh phát huy kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2023 và triển khai nhiệm vụ năm 2024 - Từng bước hoàn thành mục tiêu Nghị quyết Đại hội đại biểu Công đoàn khóa XXV, nhiệm kỳ 2023-2028

64. Lê Thị Tuyết Thương

Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh bảo vệ thành công 03 đề tài khoa học và công nghệ cấp bộ năm 2023

67. Lương Văn Tùng

Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh xác lập kỷ lục Việt Nam với “giải đấu toàn quốc kết hợp các bộ môn thể thao điện tử và thể chất số đầu tiên ở Việt Nam”

69. Phạm Tuấn Dũng

Bài tập giãn cơ cho nhóm cơ tay vai

72. Tổng hợp các bài báo đăng trên Tạp chí Khoa học Đào tạo và Huấn luyện thể thao năm 2023

80. Thẻ lệ viết và gửi bài.

1. Dang Van Dung

Happy New Year 2024

THEORY AND PRACTICE OF SPORTS

4. Gia Linh

06 outstanding event in 2023 of Bac Ninh Sports University

8. Truong Quoc Uyen

Physical culture in spring festivals in Vietnam

11. Nguyen Van Phuc

Orientation and key tasks for the development of Bac Ninh Sport University in 2024

13. Tran Trung

Orientation of training activities and international cooperation of Bac Ninh Sport University in 2024

15. Dang Van Dung; Dinh Quang Ngoc

Orientation of science and technology activities of Bac Ninh Sport University in 2024

19. Dang Hoai An

Objectives and orientation of athlete training at the Athlete Training Center of Bac Ninh Sport University in 2024

22. Truong Anh Tuan

Needing to care about education young athlete

25. Vu Trong Loi

Ensuring top service quality

ARTICLES

29. Do Huu Truong; Nguyen Thi Thu Quyet; Nguyen Thi Dung

Current status of adventure sports development in the Northern midlands and mountains

35. Dinh Quang Ngoc

Criteria for evaluating the cultural environment and building a cultural environment in sports facilities in Vietnam

40. Le Tri Truong; Pham Tuan Hiep; Pham Ba Dung; Nguyen Thuy Sinh; Ngo Thanh Huyen

Current status and trends in research on recognition and analysis of sports movements in Vietnam

44. Vu Chung Thuy; Mai Thi Bich Ngoc

Solutions to improve the quality of articles published in the Journal of Scientific training and Sports coaching

49. Nguyen Ngoc Minh

Current status of using folk games in physical education courses at Hanoi National University

55. Nguyen Le Huy; Nguyen Xuan Huong

Some solutions to enhance cooperation with businesses to improve the effectiveness of training for Bachelor of Physical Education and Sports majoring in Golf at Bac Ninh Sport Univervstiy

NEWS - EVENTS AND PEOPLE

60. Do Huu Truong

Bac Ninh Sport University Trade Union promotes the results of implementing tasks in 2023 and implementing tasks in 2024 - Gradually complete the goal of the resolution of the XXV, trade union congress for the 2023-2028 term

64. Le Thi Tuyet Thuong

Bac Ninh Sport University successfully defended 03 ministerial-level science and technology projects in 2023

67. Luong Van Tung

Bac Ninh Sport University set a Vietnamese record with "the first national tournament combining electronic sports and digital physical sports in Vietnam"

69. Pham Tuan Dung

Stretching exercises for the arm and shoulder muscles

72. Summary of articles published in the Journal of Scientific Training and Sports Coaching in 2023

80. Rules of writing and posting.

Tạp chí KHOA HỌC

ĐÀO TẠO VÀ HUẤN LUYỆN THỂ THAO

JOURNAL OF SCIENTIFIC TRAINING AND SPORTS COACHING

Ministry of Culture, Sports and Tourism - Bac Ninh Sport University

Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh - Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

ISSN 1859-4417

**Số 1 -2024
(80)**

